

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра внутрішньої медицини № 1 з курсом серцево-судинної патології

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-педагогічної роботи

Світлана КОТЮЖИНСЬКА

01 вересня 2022 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ ЛІКАРСЬКОЇ ПРАКТИКИ
«ВИРОБНИЧА ЛІКАРСЬКА ПРАКТИКА
У ТЕРАПЕВТИЧНОМУ ВІДДІЛЕННІ СТАЦІОНАРУ»**

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 222 «Медицина»

Освітньо-професійна програма: Медицина

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Медицина» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 222 «Медицина» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 9 від 23 червня 2022 року).

Розробники:

Завідувач кафедри, д.мед.н, проф. Карпенко Ю.І.

Завуч кафедри, к.мед.н., доц. Савельєва О.В.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри внутрішньої медицини № 1 з курсом серцев судинної патології
Протокол № 11 від 27.06.2022 р.

Завідувач кафедри

Юрій КАРПЕНКО

Погоджено із гарантом ОПП

Валерія МАРІЧЕРЕДА

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з терапевтичних дисциплін ОНМедУ
Протокол № 6 від 30.08.2022 р.

Голова предметної циклової методичної комісії з терапевтичних дисциплін,

Ніна МАЦЕГОРА

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____
Протокол № ___ від “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____
Протокол № ___ від “___” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис практики

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика практики
Загальна кількість: Кредитів: 2 Годин: 60	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я» Спеціальність 222 «Медицина» Рівень вищої освіти другий (магістерський)	<i>Денна форма навчання</i>
		<i>Обов'язкова освітня компонента</i>
		<i>Рік підготовки: 4</i>
		<i>Семестри VII - VIII</i>
		<i>Лекції (0 год.)</i>
		<i>Семінарські (0 год.)</i>
		<i>Практичні (25 год.)</i>
		<i>Лабораторні (0 год.)</i>
		<i>Самостійна робота (35 год.)</i>
	<i>у т.ч. індивідуальні завдання (0 год.)</i>	
	<i>Форма підсумкового контролю – диференційний залік</i>	

2. Мета та завдання практики, компетентності, програмні результати навчання.

Мета: Опанування здобувачем вищої освіти практичних навичок, одержаних при вивченні основних клінічних та теоретичних дисциплін та їх подальшого поглиблення й удосконалення під час роботи в лікувально-профілактичних закладах, а також ознайомлення з роботою лікаря в умовах майбутньої професійної діяльності на базах лікувально-профілактичних закладів:

Завдання:

1. Формування вмінь та навичок з клінічного обстеження хворих із основними захворюваннями серцево-судинної системи, крові та кровотворних органів та аналізувати їх результати;
2. Формування вмінь та навичок з обґрунтування клінічного діагнозу, складання плану лабораторних та інструментальних досліджень хворих з найбільш поширеними захворюваннями серцево-судинної системи, крові та кровотворних органів та їх ускладнень;
3. Опанування вмінням визначати тактику лікування та профілактики найбільш поширених захворювань серцево-судинної системи, крові та кровотворних органів та їх ускладнень.

Процес проходження виробничої лікарської практики, спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Загальних (ЗК)

- ЗК3 – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
 ЗК4 – Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
 ЗК5 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
 ЗК6 – Здатність приймати обґрунтовані рішення.
 ЗК7 – Здатність працювати в команді.
 ЗК8 – Здатність до між особистої взаємодії.
 ЗК12 – Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Спеціальних (СК):

- СК1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані
 СК2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів
 СК3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання
 СК4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань
 СК5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань
 СК6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань
 СК7. Здатність до діагностування невідкладних станів
 СК8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги

СК9. Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів

СК10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій

СК11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності

СК13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів

СК14. Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН3 - Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.

ПРН4 - Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).

ПРН5 - Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.

ПРН6 - Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).

ПРН7 - Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

ПРН8 - Визначити головний клінічний синдром або симптом, яким обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.

ПРН9 - Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоналізовані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

ПРН10 - Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН12 - Проводити оцінку загального стану хворого шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН14 - Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.

ПРН15. Організувати надання медичної допомоги та лікувально-евакуаційних заходів населенню та військовослужбовцям в умовах надзвичайних ситуацій та бойових дій, в т.ч. у польових умовах

ПРН17 - Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН18. Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів.

ПРН19. Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.

ПРН24. Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

У результаті проходження виробничої лікарської практики здобувач вищої освіти повинен:

Знати: Загальні питання внутрішньої медицини, етіологію, патогенез, клініку, діагностику, лікування, профілактику поширених захворювань серцево-судинної системи та захворювань крові та кровотворних органів в клініці внутрішніх хвороб.

Вміти:

- Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя пацієнтів з захворюваннями серцево-судинної системи, крові та кровотворних органів та їх ускладнень;
- Оцінювати інформацію щодо діагнозу застосовуючи стандартну процедуру, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень. Визначати перелік необхідних клініко-лабораторних та інструментальних досліджень та оцінювати їх результати (за списком 4).
- Виділяти провідний клінічний симптом або синдром (за списком 1). Встановлювати попередній діагноз, здійснювати диференціальну діагностику та визначати клінічний діагноз захворювання (за списком 3).
- Визначати принципи лікування захворювань, необхідний режим праці та відпочинку, характер харчування (за списком 2).
- Діагностувати невідкладні стани (за списком 3).
- Визначати тактику та надавати екстрену медичну допомогу (за списком 3).
- Оволодіти навичками комунікації та клінічного обстеження пацієнта
- Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) при захворюваннях серцево-судинної системи, крові та кровотворних органів.
- Вести медичну документацію.

3. Зміст практики

Тема 1: Курація пацієнтів із основними захворюваннями серцево-судинної системи. Обґрунтування і формулювання клінічного діагнозу. Трамбування загальних принципів лікування, первинна і вторинна профілактика при основних захворюваннях серцево-судинної системи.

Тема 2: Курація пацієнтів в блоці невідкладної кардіологічної допомоги.

Невідкладна допомога при ургентних ситуаціях (станах): при гіпертонічному кризі та гострому коронарному синдромі (ГКС). Методи ревазуляризації при ГКС без елевації сегменту ST. Ведення хворих на інфаркт міокарда: заходи. Невідкладна допомога при гострій серцевій недостатності (ГСН). Невідкладна допомога при раптовій серцевій смерті (РСС).

Тема 3: Курація пацієнтів із основними захворюваннями ендокринної системи.

Обґрунтування і формулювання клінічного діагнозу. Трамбування загальних принципів лікування, первинна і вторинна профілактика при основних захворюваннях ендокринної системи. Невідкладна допомога при ургентних ситуаціях (станах) діабетичних комах, гіпертиреозі, гострій наднирковій недостатності та ін.;

Тема 4: Курація пацієнтів із основними захворюваннями крові та кровотворних органів.

Обґрунтування і формулювання клінічного діагнозу. Трамбування загальних принципів лікування, первинна і вторинна профілактика при основних захворюваннях крові та кровотворних органів.

Тема 5: Курація пацієнтів в приймальному відділенні разом з черговим лікарем; виконання необхідних лабораторних, функціональних, рентгенологічних та інших досліджень; участь в проведенні консультацій лікарів-спеціалістів та консилиумів; виконання невідкладних лікувальних заходів.

4. Структура практики

Назва теми	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		лекції	семінари	практичні	лабораторні

Змістовий модуль 1.						
Виробнича лікарська практика у терапевтичному відділенні стаціонару						
Тема 1: Курація пацієнтів із основними захворюваннями серцево-судинної системи	13	0	0	6	0	7
Тема 2: Курація пацієнтів в блоці невідкладної кардіологічної допомоги.	13	0	0	6	0	7
Тема 3: Курація пацієнтів із основними захворюваннями ендокринної системи.	11	0	0	4	0	7
Тема 4: Курація пацієнтів із основними захворюваннями крові та кровотворних органів.	11	0	0	4	0	7
Тема 5: Курація пацієнтів в приймальному відділенні.	9	0	0	2	0	7
Диференційний залік	3			3		
Усього годин	60	0	0	25	0	35

5. Теми лекційних / семінарських / практичних / лабораторних занять

5.1. Теми лекційних занять

Лекційні заняття не передбачені

5.2. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

5.3 Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Практичне заняття 1: Принципи організації надання планової кардіологічної допомоги в Україні. Удосконалення опитування та фізикального обстеження пацієнтів із основними захворюваннями серцево-судинної системи.	2
2.	Тема 1: Практичне заняття 2: Оволодіння навичками трактування лабораторних та інструментальних методів дослідження у кардіологічному стаціонарі. Удосконалення навичок обґрунтування і формулювання діагнозу при основних захворюваннях серцево-судинної системи.	2
3.	Тема 1: Практичне заняття 3: Призначення лікування, первинна і вторинна профілактика при основних захворюваннях органів серцево-судинної системи. Застосування принципів етики та деонтології у практиці лікаря кардіологічного відділення. Оформлення щоденника.	2
4.	Тема 2: Практичне заняття 4: Принципи організації надання невідкладної кардіологічної допомоги в Україні. Невідкладна допомога при ургентних ситуаціях (станах): при гіпертонічному кризі, гострому коронарному синдромі (ГКС), тромбоемболії легеневої артерії (ТЕЛА).	2

5	Тема 2: Практичне заняття 5: Оволодіння навичками трактування лабораторних та інструментальних методів дослідження при ГКС, інфаркті міокарді, ТЕЛА. Ведення хворих на інфаркт міокарда: невідкладні заходи (встановлення діагнозу, усунення болю, профілактика або лікування ускладнень захворювання (гемодинамічних, аритмічних); ранні заходи (початок реперфузійної терапії для обмеження розмірів ІМ, запобігання розширенню зони некрозу та раннього ремоделювання); заходи з метою подолання можливих ускладнень; оцінювання ризику та заходи з метою профілактики прогресування ІХС, нового ІМ, СН та смерті. Удосконалення навичок обґрунтування і формулювання діагнозу.	2
6	Тема 2. Практичне заняття 6: Оволодіння навичками надання невідкладної допомоги при гострій серцевій недостатності (ГСН) та раптовій серцевій смерті (РСС). Черезшкірні хірургічні втручання при інфаркті міокарді. Призначення послідовного терапевтичного лікування при інфаркті міокарда. Вторинна профілактика при невідкладних станах та захворюваннях серцево-судинної системи. Оформлення щоденника практики.	2
7	Тема 3. Практичне заняття 7: Принципи організації надання планової допомоги в ендокринному відділенні. Удосконалення опитування та фізикального обстеження пацієнтів із основними захворюваннями ендокринної системи. Оволодіння навичками трактування клінічних, біохімічних досліджень крові, сечі. Оволодіння навичками трактування даних інструментальних методів дослідження: рентген дослідження органів грудної клітки, УЗД щитоподібної залози та черевної порожнини, сканування щитоподібної залози та органів черевної порожнини.	2
8	Тема 3. Практичне заняття 8. Удосконалення навичок обґрунтування і формулювання діагнозу при основних захворюваннях ендокринної системи. Трактування загальних принципів лікування, первинна і вторинна профілактика при основних захворюваннях ендокринної системи. Невідкладна допомога при ургентних ситуаціях (станах) діабетичних комах, гіпертиреозі, гострій наднирковій недостатності та ін.	2
9	Тема 4. Практичне заняття 9. Принципи організації надання планової допомоги в гематологічному відділенні. Удосконалення опитування та фізикального обстеження пацієнтів із основними захворюваннями крові та кровотворних органів. Оволодіння навичками трактування даних клінічних, біохімічних та бактеріологічних досліджень крові, рівня заліза в сироватці крові. Оволодіння навичками проведення пальпації лімфатичних вузлів та селезінки. Оволодіння навичками трактування даних інструментальних методів дослідження: біопсії лімфатичного вузла, ультрасонографічних та рентгенологічних методів. Оцінка даних отриманих при проведенні стерильної пункції.	2
10	Тема 4. Практичне заняття 10. Удосконалення навичок обґрунтування і формулювання клінічного діагнозу у хворих гематологічного відділення. Трактування загальних принципів лікування, первинна і вторинна профілактика при основних захворюваннях крові та кровотворних органів. Оформлення щоденника практики.	2
11	Тема 5. Практичне заняття 11. Принципи організації роботи приймального відділення. Ознайомлення з медичною документацією: медичною картою стаціонарного хворого (ф. 003-у), журналами приймального відділення. Проведення клінічного обстеження пацієнтів в приймальному відділенні разом з черговим лікарем; виконання необхідних лабораторних, функціональних, рентгенологічних та інших досліджень; участь в проведенні консультацій лікарів-спеціалістів та консиліумів; виконання невідкладних лікувальних заходів. Оформлення документів прийому хворого для відділення стаціонару	2
	Диференційний залік	3
	РАЗОМ	25

5.4. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

№	Назва теми / види завдань	Кількість годин
1	Тема 1. Підготовка до практичних занять 1 – 3	7
2	Тема 2. Підготовка до практичних занять 4 - 6	7
3	Тема 3. Підготовка до практичних занять 7 - 8	7
4	Тема 4. Підготовка до практичних занять 9-10	7
5	Тема 5. Підготовка до практичного заняття 11 та диференційного заліку	7
	РАЗОМ	35

7. Методи навчання

Практичні заняття: вирішення клінічних ситуаційних задач, суб'єктивне та об'єктивне дослідження серцево-судинної системи, ендокринної системи, системи кровотворення, відпрацювання навичок огляду пацієнта, демонстрація та відпрацювання навичок виконання маніпуляцій за списком 5, відпрацювання навичок аналізу результатів лабораторних та інструментальних методів дослідження, трактування загальних принципів лікування, реабілітації та профілактики найбільш поширених захворювань серцево-судинної системи, ендокринної системи, системи крові та кровотворних органів.

Самостійна робота: підготовка до практичних занять (теоретична підготовка, самостійне опанування алгоритмів клінічного обстеження хворого, опрацювання практичних навичок) , підготовка та написання щоденника з виробничої практики.

8. Форми контролю та методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль: оцінювання виконання практичних навичок та проведення курації профільних пацієнтів, розв'язування ситуаційних клінічних завдань (при дистанційному форматі проведення занять), оцінювання якості заповнення щоденника з практики (зразок щоденника представлений в додатку 2).

Підсумковий контроль: диференційний залік.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті:

1. Оцінка практичних навичок та маніпуляцій з теми заняття:

- методи оцінювання: уміння правильно виконувати практичні навички (огляд хворого, пальпація, перкусія, аускультация, оцінка периферійної чутливості).

максимальна оцінка - 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2

2. Оцінювання роботи із пацієнтом з теми заняття:

- методи оцінювання:

а) оцінка комунікативних навичок спілкування з пацієнтом;

б) правильність призначення та оцінки лабораторних та інструментальних досліджень;

в) дотримання алгоритму постановки клінічного діагнозу;

г) обґрунтування клінічного діагнозу;

д) складання плану лікування;

е) заповнення щоденника з практики (додаток 2).

максимальна оцінка - 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2

3. Оцінювання алгоритму розв'язування ситуаційного клінічного завдання (при дистанційному форматі навчання)

- методи оцінювання: опитування, вирішення ситуаційної клінічної задачі

максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно	Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні

«5»	ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду пацієнта та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду пацієнта та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду пацієнта та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички під час огляду пацієнта та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень.

Здобувач допускається до диференційного заліку за умови виконання вимог навчальної програми, с заповненим щоденником з практики та в разі, якщо за поточну навчальну діяльність він отримав не менше 3,00 балів.

Оцінювання результатів навчання під час диференційного заліку

Зміст оцінюваної діяльності	Кількість балів
Демонстрація вмінь і практичних навичок за вимогою куратора (список навичок додається),	2
Інтерпретація даних лабораторних та інструментальних досліджень пацієнтів, представлених у щоденнику практики (зразок щоденника представлений в додатку 2).	1
Обґрунтування принципів діагностики та лікування пацієнта, представленого в щоденнику практики, згідно клінічного діагнозу (зразок щоденника представлений в додатку 2).	2

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти на диференційному заліку

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач освіти чітко демонструє вміння та практичні навички за вимогою куратора. Вільно володіє професійною та науковою термінологією. Логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичних завдань. При розв'язанні практичного завдання точно дотримувався алгоритму інтерпретації даних та вільно сформулював заключення.
Добре «4»	Здобувач освіти чітко демонструє вміння та практичні навички за вимогою куратора. Достатньо володіє професійною та науковою термінологією. Логічно мислить і буде відповідь, використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичних завдань. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускає несуттєві помилки, які усуваються самим здобувачем, коли на них вказує викладач. При розв'язанні практичного завдання допустив незначні похибки в алгоритмі інтерпретації даних та сформулював заключення за вказівкою викладача.
Задовільно «3»	Здобувач освіти у неповному обсязі демонструє вміння та практичні навички за вимогою куратора, неточно використовує професійну та наукову термінологію. Відчуває значні труднощі при побудові самостійної логічної відповіді у застосуванні теоретичних знань при аналізі практичних завдань. У відповідях мають місце суттєві помилки. При розв'язанні практичного завдання припустився значних похибок у алгоритмі інтерпретації даних та сформулював невірне заключення.
Незадовільно	Здобувач освіти не виконав завдання, у більшості випадків не дав відповіді на

«2»	додаткові та навідні запитання. Не опанував основний обсяг теоретичних знань, виявив низький рівень володіння професійною та науковою термінологією. Відповіді на питання є фрагментарними, непослідовними, нелогічними, не може застосовувати теоретичні знання при аналізі практичних завдань. У відповідях має місце значна кількість грубих помилок. При розв'язанні практичного завдання не продемонстрував або припустився грубих помилок.
-----	--

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Оцінка за практику складається на 50% з оцінки за поточну успішність та на 50% з оцінки за диференційний залік.

Середній бал за практику переводиться у національну оцінку та конвертується у бали за багатобальною шкалою (200-бальною шкалою).

Конвертація традиційної оцінки в 200-бальну виконується інформаційно-технічний відділ Університету програмою «Контингент» за формулою:

Середній бал успішності (поточної успішності) x 40

Таблиця конвертації традиційної оцінки у багатобальну

Національна оцінка	Сума балів
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

За *рейтинговою шкалою ECTS* оцінюються досягнення здобувачів з освітньої компоненти, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів, шляхом ранжування, а саме:

Конвертація традиційної оцінки з практики та суми балів за шкалою ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів
B	Наступні 25% здобувачів
C	Наступні 30% здобувачів
D	Наступні 25% здобувачів
E	Наступні 10% здобувачів

10. Методичне забезпечення

- Робоча програма виробничої лікарської практики
- Силабус
- Методичний посібник до практичних занять
- Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти
- Ситуаційні клінічні завдання (для дистанційного навчання)
- Клінічні сценарії (за необхідністю)
- Зразок щоденника з практики представлений на інформаційному ресурсі кафедри за посиланням: https://info.odmu.edu.ua/chair/internal_medicine1/files/509/ua

11. Перелік вмінь та практичних навичок для диференційного заліку

1. Пальпація лімфатичних вузлів
2. Пальпація щитоподібної залози
3. Дослідження пульсу, характеристики пульсу
4. Вимірювання артеріального тиску

5. Перкусія та аускультация серця
6. Перкусія та аускультация легень
7. Методика пальпації та перкусії печінки та селезінки
8. Визначення периферичних набряків
9. Визначення пульсації периферичних артерій
10. Визначення периферичної чутливості
11. Методика реєстрації і навички інтерпретації електрокардіографії, ехокардіоскопії
12. Модифікація життя пацієнтів з серцево-судинною та ендокринною патологією. Принцип роботи «Школи діабету».
13. Види навантажувальних проб для пацієнтів з серцево-судинною патологією та техніка їх виконання.
14. Проведення глюкометрії
15. Принципи вимірювання індексу маси тіла.
16. Аналіз лабораторних показників (загальний аналіз крові, загальний аналіз сечі, коагулограми, МНО, Д-дімера, ліпідного спектру крові, маркерів некрозу міокарда).
17. Тракткування лабораторних досліджень для діагностики цукрового діабету.
18. Тракткування даних гормонального обстеження щитоподібної залози.
19. Тракткування даних гормонального обстеження гіпоталамо-гіпофізарно-надниркової системи .
20. Тракткування рентген-дослідження органів грудної клітки.
21. Оцінка параметрів мієлограми.
22. Алгоритм невідкладної медичної допомоги хворим з гіпертонічним кризом.
23. Показання та алгоритм проведення електроімпульсної терапії.
24. Алгоритм невідкладної медичної допомоги хворим при гострому коронарному синдромі.
25. Алгоритм невідкладної медичної допомоги хворим при тромбоемболії легеневої артерії (ТЕЛА).
26. Алгоритм невідкладної медичної допомоги хворим з кардіогенним шоком.
27. Алгоритм невідкладної медичної допомоги хворим з набряком легень.
28. Алгоритм невідкладної медичної допомоги хворим при гіпоглікемічній комі.
29. Алгоритм невідкладної медичної допомоги хворим при гіперлікемічних комах.
30. Алгоритм невідкладної медичної допомоги хворим при гострій наднирковій недостатності.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Серцево-судинні захворювання. Класифікація, стандарти діагностики та лікування // За редакцією В.М.Коваленка, М.І.Лутая, Ю.М.Сіренка, О.С.Сичова, 4-те вид., переробл. і доповн. – К.: Моріон, 2021. – 224 с.
2. ЕКГ у практиці = The ECG in Practice = ЭКГ в практике: навчальний посібник / Джон Р. Хемптон; переклад 6-го англ. видання. – Київ: Медицина, 2018. – 560 с.
3. Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів. Невідкладні стани в терапії /За редакцією проф. Ю.М. Мостового. –24-те вид., доп. і перероб. –Київ: Центр ДЗК, 2021. -791с.

Додаткова:

1. Алгоритми діагностики і лікування невідкладних станів у терапевт. Практиці: посібник / Стародуб Є.М. – Т. 2019. — 196 с., пал. м'ягка.
2. Невідкладні стани у практиці терапевта і сімейного лікаря, посібник /Спішин А.В. . – Т. 2019. — 380 с., пал. тв.
3. Практикум з курації терапевтичного хворого і написання навчальної історії хвороби: посібник / С.М. Андрейчин. – Т. 2019. — 112 с., пал. м'ягка.
4. Лікування та профілактика COVID-19. Охорона психічного здоров'я в умовах пандемії. Навчальний посібник для студентів, інтернів (українська мова).Рекомендовано вченою радою ДМА. Відповідає типовій навчальній програмі. /за ред. проф., д.м.н. Абатурова О.С. та проф., д.м.н.Юр'євої Л.М. – Л. 2020. — 296 с., пал. тв.

13. Електронні інформаційні ресурси

1. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України

2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / American Medical Association
3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація

Список 1 (синдроми та симптоми)

анемічний синдром
 анурія та олігоурія
 артеріальна гіпертензія
 артеріальна гіпотензія
 біль в грудній клітці
 біль в животі
 біль в кінцівках та спині
 блювота
 бронхообструктивний синдром
 випіт у плевральну порожнину
 гарячка
 геморагічний синдром
 гепатомегалія та гепатолієнальний синдром
 головний біль
 диспепсія
 дисфагія
 діарея
 жовтяниця
 задишка
 асфіксія
 запаморочення
 кардіомегалія
 кашель
 кровохаркання
 лімфаденопатія
 набряковий синдром
 поліурія
 портальна гіпертензія
 порушення серцевого ритму та провідності
 сечовий синдром
 суглобовий синдром
 ціаноз

Список 2 (захворювання)

Хвороби крові та кровотворних органів

анемії
 гемофілія
 лейкемії
 лімфогранулематоз
 лімфоми
 мієломна хвороба
 тромбоцитопенічна пурпура

Хвороби системи кровообігу:

аневризма аорти
 атеросклероз
 атеросклероз артерій кінцівок
 варикозне розширення вен нижніх кінцівок
 вроджені вади серця
 вторинна артеріальна гіпертензія
 гостра оклюзія магістральних та периферичних артерій;
 ендокардити
 есенціальна артеріальна гіпертензія

ішемічна хвороба серця
 кардіоміопатії
 легеневе серце
 набуті вади серця
 облітеруючий ендартеріїт
 перикардити
 порушення серцевого ритму та провідності
 серцева недостатність
 травми серця та кровоносних судин
 тромбоемболія легеневої артерії
Хвороби ендокринної системи, розладу харчування та порушення обміну речовин:
 акромегалія
 гіперплазія тимуса
 гіпотиреоз
 гіпотрофія, білково-енергетична недостатність
 гіпофізарний нанізм
 дифузно-токсичний зоб
 йододефіцитні захворювання щитоподібної залози
 нецукровий діабет
 новоутворення щитоподібної залози
 вроджена дисфункція кори наднирників
 рахіт, спазмофілія,
 спадкові хромосомні порушення(хвороба Дауна, синдром Шерешевського – Тернера)
 тиреоїдити
 тиреотоксикоз
 хвороба та синдром Іценко-Кушинга
 хронічна недостатність наднирникових залоз
 цукровий діабет

Список 3 (невідкладні стани):

гіпертензивний криз
 гостра дихальна недостатність
 гостра серцева недостатність
 гостра кровотеча
 зупинка серця
 колапс
 гострі порушення серцевого ритму
 шоки
 гостра надниркова недостатність
 гіпоглікемічна кома
 діабетична кетоацидотична кома
 тиреотоксичний криз

Список 4 (лабораторні та інструментальні дослідження)

аналіз сечі за Зимницьким
 аналіз сечі за Нечипоренком
 протеїни крові та їх фракції, С-реактивний білок
 глюкоза крові, глікований гемоглобін,
 ліпідний профіль крові
 залізо крові
 креатинін, сечовина крові
 електроліти крові
 трансамінази крові
 загальний білірубін крові та його фракції
 коагулограма
 сечова кислота крові
 лужна фосфатаза крові
 гістоморфологічне дослідження біоптату лімфатичних вузлів
 стандартне ЕКГ (у 12 відведеннях)
 ехокардіографія та доплерографія
 загальний аналіз крові
 загальний аналіз сечі
 рН крові
 показники кислотно-лужного стану крові
 загальний аналіз стернального пунктату
 загальний імунологічний профіль крові
 рентген контрастна ангіографія
 методи інструментальної візуалізації органів черевної порожнини
 методи інструментальної візуалізації органів грудної порожнини
 методи інструментальної візуалізації сечостатевої системи
 пероральний тест толерантності до глюкози
 гормони крові
 кетонів тіла крові та сечі,
 йодурія
 метанефрини у сечі
 рівень ТТГ, Т4, Т3, кальцитонін, антитіла до тиреопероксидази (АТПО), антитіла до рецепторів ТТГ.
 рівень АКТГ, кортизолу, альдостерону та реніну
 УЗД, сканування, комп'ютерна та магнітно-резонансна томографія щитовидної залози та наднирників
 методи інструментальної візуалізації щитоподібної залози

Список 5 (медичні маніпуляції):

проводити реєстрацію стандартної ЕКГ в 12 відведеннях
 вимірювати артеріальний тиск
 визначати глікемію крові.

Зведений цифровий звіт про проходження виробничої лікарської практики в терапевтичному відділенні стаціонару (поточний контроль)

студентом _____ 4 курсу
 медичного факультету, група _____
 на базі ООКЛ міста _____

ПЕРЕЛІК НАВИЧОК ТА ВМІНЬ	Кількість навичок
1. Курація пацієнтів у терапевтичних відділеннях Одеської обласної клінічної лікарні	8-10
2. Чергування у приймальному відділенні	1
3. Чергування в блоці інтенсивної терапії кардіологічного відділення	1
4. Огляд хворих, обґрунтування і формулювання клінічного діагнозу, оформлення історій хвороби	8-10
5. Вимірювання артеріального тиску на руках та ногах	10-20
6. Оцінка даних лабораторних методів дослідження хворого: клінічного (загальний аналіз крові, сечі) і біохімічного (вміст білка крові та його фракції, гострофазові показники, сечовина і креатинин крові, електроліти, МНО, Д-дімер, глюкоза, білірубін крові та його фракції, трансамінази, коагулограма, ліпідний профіль крові).	
7. Оцінка загального аналізу стернального пунктату та цитологічного дослідження біоптату лімфатичного вузла	2-3
8. Аналіз ехокардіографії, УЗД органів черевної порожнини, судин	10-15
9. Аналіз ЕКГ	10-15
10. Проведення глюкометрії	2
11. Оцінка даних лабораторних методів дослідження гормонального обстеження щитоподібної залози.	2
12. Оцінка даних лабораторних методів дослідження гормонального обстеження гіпоталамо-гіпофізарно-надниркової системи.	2
13. Аналіз даних рентгенограм	3-5
14. Аналіз параметрів мієлограми.	2
15. Участь у наданні невідкладної лікарської допомоги в ургентних ситуаціях при гострій серцевої недостатності, гіпертонічному кризи, діабетичних комах, гіпертиреозі, гострій надниркової недостатності.	3-5

Підпис керівника практики _____

Завідувач кафедри внутрішньої медицини №1
 з курсом серцево-судинної патології
 д. мед. н., професор

Ю.І.Карпенко

Щоденник виробничої практики з внутрішньої медицини (зразок)

Студента _____ факультету _____
 Курсу _____ групи _____
 Час практики: з _____ 20__ р. по _____ 20__ р.
 Місце проходження практики, лікарня: _____
 Базовий керівник _____
 Головний лікар _____
підпис, печатка

Дата, час	Зміст виконаної роботи	Виконана навичка
1 день 8.30 – 9.00	Участь в організаційній нараді. Був присутній на зустрічі студентів із керівником практики на базі КУ «ООКЛ». Ознайомився із організаційною структурою проходження практики, розташуванням профільних відділень, об'ємом роботи. Склав індивідуальний графік роботи.	
9.00-10.30	Фізикальне обстеження пацієнтів із основними захворюваннями серцево-судинної системи або розгляд ситуаційних завдань (5 хворих).	Фізикальне дослідження 5 хворих. Опис хворого, який госпіталізований вперше.
10.30-12.00	Оволодіння навичками трактування лабораторних та інструментальних методів дослідження у кардіологічному стаціонарі. Удосконалення навичок обґрунтування і формулювання діагнозу при основних захворюваннях серцево-судинної системи.	Оцінка клінічних, біохімічних та інструментальних досліджень.
12.30 -14.00	Призначення лікування, первинна і вторинна профілактика при основних захворюваннях органів серцево-судинної системи. Заповнення щоденника.	Опрацювання листа лікарських призначень.

2 день 8.30 – 10.00	Робота в блоці гострої коронарної патології кардіологічного відділення КУ «ООКЛ» Ведення хворих з гострою коронарною патологією. Оволодіння навичками надання невідкладної допомоги при гострій серцевій недостатності (ГСН) та раптовій серцевій смерті (РСС). Черезшкірні хірургічні втручання при інфаркті міокарда. Ведення хворих на інфаркт міокарда: невідкладні заходи (встановлення діагнозу, усунення болю, профілактика або лікування ускладнень захворювання (гемодинамічних, аритмічних); ранні заходи (початок реперфузійної терапії для обмеження розмірів ІМ, запобігання розширенню зони некрозу та раннього ремоделювання); заходи з метою подолання можливих ускладнень; оцінювання ризику та заходи з метою профілактики прогресування ІХС, нового ІМ, СН та смерті. Удосконалення навичок обґрунтування і формулювання діагнозу.	Фізикальне дослідження 2-3 хворих. Опис хворого, який госпіталізований вперше.
10.30-12.00	Оволодіння навичками трактування лабора-	Оцінка клінічних, біохімічних та

	торних та інструментальних методів дослідження при ГКС, інфаркті міокарді, ТЕЛА.	інструментальних досліджень.
12.30-14.00	Призначення о лікування при інфаркті міокарда. Оформлення щоденника практики.	Опрацювання листа лікарських призначень.

Наступні дні заповнюємо за зразком.

Підпис керівника практики _____